

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Jakuba Camrdy, JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Zdeňka Kühna, JUDr. Radana Malíka, JUDr. Jana Passera a JUDr. Petra Průchy v právní věci navrhovatele: **vláda**, se sídlem nábreží Edvarda Beneše 4, Praha 1, zastoupená na základě pověření JUDr. Václavem Henychem, ředitelem odboru všeobecné správy Ministerstva vnitra, náměstí Hrdinů 3, Praha 4, proti odpůrci: politická strana **B10**, se sídlem 5. května 44/47, Bílina, o návrhu na pozastavení činnosti politické strany,

t a k t o :

- I. Návrh na pozastavení činnosti politické strany „B10“ **s e z a m í t á .**
- II. Odpůrci **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1.] Dne 18. 3. 2013 podala vláda („navrhovatel“) u Nejvyššího správního soudu návrh na pozastavení činnosti politické strany „B10“ („odpůrce“) podle § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů („zákon o politických stranách“). Navrhovatel odůvodnil svůj návrh tím, že odpůrce opakovaně nesplnil zákonnou povinnost předložit Poslanecké sněmovně úplnou výroční finanční zprávu za roky 2010 a 2011.

[2.] Navrhovatel v tomto smyslu odkázal na usnesení Poslanecké sněmovny č. 474 z 16. schůze konané dne 5. května 2011 ke zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za rok 2010 a rovněž na usnesení Poslanecké sněmovny č. 1136 z 38. schůze konané dne 3. května 2012 ke zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za rok 2011, s tím, že odpůrce nesplnil povinnost a nepředložil výroční finanční zprávu za roky 2010 a 2011 v úplnosti stanovené zákonem.

[3.] Navrhovatel upřesnil, že dle usnesení Poslanecké sněmovny č. 1137 z 38. schůze 3. května 2012 k Doplnění výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za roky 2007 až 2010 doplnil odpůrce výroční finanční zprávu za rok 2010 dodatečně po termínu, avšak ne v úplnosti stanovené zákonem, když v případě daru od fyzické osoby chybí ověřená kopie darovací smlouvy na částku 60.000 Kč, přičemž stejná částka od téhož dárce je vykázána v části VI. formuláře Výroční finanční zprávy za rok 2010 jako členský příspěvek člena strany, který je za rok vyšší než 50.000 Kč. Podle usnesení Poslanecké sněmovny č. 1136 z 38. schůze 3. května 2012 ke Zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za rok 2011 nepředložil odpůrce výroční finanční zprávu za rok 2011 v úplnosti stanovené zákonem, když chyběla příloha k účetní závěrce a v části IV. a VI. vzoru předepsaného formuláře výroční finanční zprávy chyběly přehledy týkající se nepeněžitých darů od fyzických osob a přehled o členech, jejichž celkový členský příspěvek za rok je vyšší než 50.000 Kč. Neučinil tak ani dodatečně.

[4.] Navrhovatel tedy uzavřel, že odpůrce nesplnil zákonné povinnosti stanovené v § 18 zákona č. 424/1991 Sb., přičemž nesplnění těchto povinností představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může Nejvyšší správní soud rozhodnout o pozastavení činnosti politické strany nebo hnutí. V této souvislosti navrhovatel argumentuje i nálezem Ústavního soudu ze dne 18. 10. 1995, sp. zn. Pl. ÚS 26/94 a rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. Pst 17/2007 a sp. zn. Pst 14/2008.

[5.] Odpůrce se k návrhu na výzvu soudu vyjádřil. Ve svém vyjádření projevil nesouhlas s návrhem na pozastavení činnosti politické strany. Poté, co se v lednu 2013 seznámil s usnesením Kontrolního výboru Poslanecké sněmovny k neúplnosti finančních zpráv, kontaktoval kontrolní výbor Poslanecké sněmovny a Kancelář Poslanecké sněmovny s žádostí o sdělení, jaké dokumenty by strana B10 měla doložit, aby výroční zprávy byly podle zákona kompletní. Veškeré zjištěné nedostatky poté odstranil, a to tak, že chybějící údaje zaslal a rozpory s chybným účtováním vysvětlil.

II. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[6.] Nejvyšší správní soud ve věci rozhodl bez jednání, neboť navrhovatel s tímto postupem výslovně souhlasil a odpůrce se k záměru soudu projednat věc bez nařízení jednání v zákonem stanovené lhůtě nevyjádřil, má se tedy za to, že souhlas byl rovněž udělen (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

[7.] Z § 18 odst. 1 zákona o politických stranách vyplývá povinnost stran a hnutí předložit každoročně do 1. dubna Poslanecké sněmovně k informaci výroční finanční

zprávu v členění konkretizovaném pod body a) až e) tohoto ustanovení. Podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona může být činnost strany a hnutí rozhodnutím soudu pozastavena, jestliže jejich činnost je v rozporu s § 1 až 5, § 6 odst. 5 a § 17 až 19 nebo se stanovami.

[8.] Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti. Z obsahu shora uvedených usnesení Poslanecké sněmovny vyplývá, že odpůrce nepředložil Poslanecké sněmovně úplné výroční finanční zprávy za roky 2010 a 2011. Poslanecká sněmovna proto požádala vládu o podání návrhu na pozastavení činnosti odpůrce, což vláda učinila. Z přípisu tajemnice kontrolního výboru Poslanecké sněmovny PČR Ing. M. H. ze dne 9. května 2013, č. j. PS 2013/4030, však plyne, že odpůrce doplnil své výroční zprávy za roky 2010 a 2011 o chybějící náležitosti. Kontrolní výbor projednal doplnění finančních zpráv na své 36. schůzi dne 7. 5. 2013 a přijal usnesení č. 188, z něhož je zjevné, že strana B10 řádně doplnila finanční zprávy za roky 2010 a 2011.

[9.] Na základě výše uvedených skutečností a podle výsledku provedených zjištění Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podaný návrh není důvodný.

[10.] Z údajů obsažených ve spise je patrné, že odpůrce nesplnil v zákonem stanovené lhůtě uložené povinnosti, když opakovaně nepředložil příslušnému orgánu, tj. Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, úplné výroční finanční zprávy za roky 2010 a 2011. Soud nicméně při svém rozhodování vycházel z § 96 s. ř. s., podle něhož o návrhu na pozastavení činnosti politické strany či hnutí rozhoduje soud podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu. Primárním smyslem institutu pozastavení činnosti politické strany či hnutí je totiž vytvořit právní rámec pro nápravu vadného stavu, a pokud k této nápravě ve stanovené lhůtě nedojde, k následnému podání návrhu na rozpuštění strany či hnutí. Za situace, kdy politická strana či hnutí po podání návrhu na pozastavení činnosti svým aktivním jednáním vadný stav sama napraví dříve, než soud o návrhu rozhodne, odpadnou právní důvody pro pozastavení. Opačný výklad by odporoval samotnému smyslu a účelu tohoto právního institutu.

[11.] Jak vyplývá z usnesení Kontrolního výboru Poslanecké sněmovny i dalších spisových materiálů, politická strana B10 všechny vytčené nedostatky ve svých výročních finančních zprávách odstranila.

[12.] Poslanecká sněmovna dosud zprávu Kontrolního výboru PS neprojednala, to však soudu nebrání ve věci rozhodnout. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu platí: „[n]a této skutečnosti nic nemění ani to ... že se zatím Poslanecká sněmovna PČR shora zmíněným doplněním výročních finančních zpráv nezabývala a že nekonstatovala jejich úplnost. Jak totiž zdejší soud uvedl již v rozsudku ze dne 22. 7. 2004, č. j. Pst 12/2003 – 48 (in: č. 348/2004 Sb. NSS), z dikce zákona je zřejmé, že výroční finanční zprávy jsou Poslanecké sněmovně předkládány „k informaci“ a slouží zejména k naplnění principu transparentnosti financování politických stran jakožto základních prvků, na kterých je založen celý politický systém (čl. 5 Ústavy ČR). Význam usnesení Poslanecké sněmovny o tom, že strana odstranila protizákonný stav, je dán v případě, kdy již došlo k pravomocnému pozastavení činnosti této strany a kdy tímto usnesením byla stanovená povinnost Poslaneckou sněmovnou uznána za splněnou. Tímto rozhodnutím se činnost strany považuje za řádně obnovenou (§ 14 odst. 3

zákona o politických stranách). V případě, kdy k pozastavení činnosti nedošlo a byl v tomto směru toliko podán příslušný návrh, takovýto význam usnesení Poslanecké sněmovny nemá a není důvodné, aby soud vyčkával schválení tohoto usnesení, tzn., aby fakticky podmiňoval rozhodnutí ve věci předmětným rozhodnutím Poslanecké sněmovny. Pro takový postup není dána zákonná opora a nebyl by ani v souladu s účelem zákona. O tom svědčí kupř. ustanovení § 20a odst. 2 písm. c) zákona o politických stranách, podle něhož výplatu příspěvku na činnost Ministerstvo financí pozastaví, jestliže „byla podána žaloba podle § 15“. Je tedy zřejmé, že již samotné podání návrhu na pozastavení činnosti politické strany může v konkrétním případě pro dotčenou stranu představovat významný zásah do její činnosti a je proto nanejvýš důležité o těchto návrzích rozhodovat bez zbytečného odkladu. Vyčkávání na příslušné rozhodnutí Poslanecké sněmovny by takovýto zbytečný odklad mohlo představovat, přičemž tuto otázku je navíc nutno vidět i v ústavním kontextu dělby státní moci, kdy je zásadně nevhodné, aby nezávislý soudní orgán de facto podmiňoval svoje rozhodnutí předchozím vydáním rozhodnutí orgánu moci zákonodárné.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 2. 2008, č. j. Pst 39/2007 – 82).

[13.] Nejvyšší správní soud proto návrh vlády na pozastavení činnosti politické strany „B10“ jako nedůvodný zamítl.

[14.] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Navrhovatel nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšný odpůrce náhradu nákladů výslovně nepožadoval, přičemž ze spisu není zjevné, že by mu v této souvislosti nějaké náklady řízení vznikly, soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku je přípustná obnova řízení za podmínek uvedených v § 111 a násl. s. ř. s. Návrh na obnovu řízení lze podat k Nejvyššímu správnímu soudu ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy ten, kdo obnovu řízení navrhuje, se dozvěděl o důvodu obnovy. Po třech letech od právní moci napadeného rozhodnutí však může být návrh podán jen tehdy, jestliže byl zrušen trestní rozsudek, jímž byl soud při svém rozhodování vázán.

V Brně dne 29. května 2013

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu